

De Groninger hitparade in de jaren zeventig

Sinds meer dan een halve eeuw wordt Nederland overspoeld door hitlijsten. Was het bellen van bevriende platenhandelaren verspreid over het hele land, om te vernemen welke verkoopcijfers er in de afgelopen week waren, wel eerlijk te noemen? Was er niet sprake bij Radio Veronica en Radio Noordzee om bepaalde platen in de Tipparade, Troef 20 en nadien in de Top 40 en respectievelijk in de Top 50 voorbij te zien komen omdat de artiesten waren ondergebracht bij de muziekwederverijen verbonden aan één van de beide radiostations?

Gedachten waar we in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw niet bij stil stonden en pas later realiseerden dat het warempel het geval was geweest met bepaalde songs. Je kunt natuurlijk gaan discussiëren bij welk van de twee stations zogenaamde 'in-huis muziek' het meeste werd geplugd en bovendien, zonder vermeldenswaardige verkoopcijfers toch een hitnotering kreeg binnen de hitlijst. Dit met als doel de platenwinkels toch maar vooral de betreffende song in te laten kopen om alsnog hogere verkoopcijfers te krijgen.

Ook andere stations als Radio Luxembourg en Hilversum 3 hadden hun eigen hitlijst, waarbij vooral bij eerst genoemd station de platenmaatschappijen heel veel invloed hadden gehad door het inkopen van zendtijd waar binnen alleen hun eigen uitgegeven muziek,

vaak met lengte van maximaal 1 minuut, werd voorgesteld. Dit met als reden zoveel mogelijk muziek van bijvoorbeeld het DECCA label binnen de toegestane uitzendtijd te kunnen voorstellen aan de luisteraars.

We kregen in de jaren zeventig van de vorige eeuw ook te maken met 'Poptelescoop', een wekelijkse folder met daarin tal van hitlijsten die radiostation gerelateerd waren. Niet alleen voornoemde lijsten maar bijvoorbeeld ook de TROS Top 50 en vele anderen. Wat echter vele volgers van de geschiedenis van hitlijsten niet weten is dat er in Groningen een regionale hitlijst, hoewel tijdelijk, werd verspreid.

In de eerste week van januari 1976 verscheen de lijst op folioformaat gestencild op gekleurd papier. Het werd uitgegeven en samengesteld door de Vereniging Regionale Hitparade uit gegevens van de grammofoonplatenhandel. Dit laatste roept meteen de vraag op of we hier ook met een betrouwbare lijst te maken hadden of dat het natte vingerwerk was.

Vanuit Grootegast, waar aan de Lijsterbesstraat 55, de VRH was gevestigd, werden de hitlijsten verspreid die in platenzaken konden worden gehaald maar die ook per post konden worden aangevraagd. Men diende dan wel postzegels voor verzending in te sluiten, variërend van 45 cent voor 1 exemplaar tot f 1,70 voor 35 exemplaren.

Allereerst was de Groninger Hitparade, een Top 20, terug te vinden op het gedrukte exemplaar, aangevuld met de 20 platen uit de Veronica Tipparade en een LP Top 10. Gelet op het regelmatig voorbij komen van Lp's die in de categorie 'Piratenmuziek' konden worden geplaatst, is het duidelijk dat de LP Top 10 regionaal gericht was samengesteld. Advertenties die op de gedrukte lijsten voorkwamen waren ondermeer voor 'Real Sound International drive in show' uit Westeremden, Marwo Drukkerij uit Opende, Castle Studio's in Niekerk, en Fantastic Film Festival in Roden. Duidelijk allen adverteerders gerelateerd aan de provincie Groningen. Klaarblijkelijk was er geen belang in datgene dat in Drenthe gebeurde, mede gelet

op de vele piratenzenders die destijds vooral op de middengolf daar vaak krakend actief waren.

En zie daar in een exemplaar, genummerd 17 december 1977, de 51ste in de tweede jaargang, valt te lezen over de doelstelling: 'De Groninger Hitparade' is een uitgave van de Vereniging Regionale Hitparade en wordt iedere week samengesteld uit gegevens van de grammofoonplatenhandel in de provincie Groningen, met als doel te fungeren als tussenstap naar Nationale bekendheid van noordelijke artiesten.

Er werd verder aandacht besteed in het dubbelzijdige gedrukte exemplaar aan nieuwe releases, waarbij ook muziek van buiten de provincie Groningen aan bod kwam. In voornoemd exemplaar was er bijvoorbeeld aandacht voor een nieuwe single van de formatie 'Road' uit Leeuwarden die van platenmaatschappij Negram naar Phonogram was gegaan en onder leiding van producer Roy Beltman het overbekende 'Unchained Melody' op hadden genomen.

Verder een korte agenda met activiteiten op popgebied in de provincie Groningen, aandacht voor een lokale piratenzender en hier en daar een ingezonden brief. De Alarmschijf van een andere hitlijst heette bij de Groninger Hitparade 'Wenteltroef' en wekelijks werd vanaf november 1977 ook een 'radio noord piraatplaat top 10' gepubliceerd. Die lijst was in 1977 door het regionale station geïntroduceerd en werd iedere week gepresenteerd door Pieter Rijlaarsdam en was een productie van Kees Kramer.

In de laatste week van 1977 verscheen het laatste gedrukte exemplaar en kwam er na een periode van 2 jaren een einde aan de verspreiding op gestencild papier. Financiële problemen waren de oorzaak. De wekelijkse regionale Groninger Hitlijst werd trouwens in de eerste week van 1978 van Top 20 omgezet naar een Top 30 en

werd vanaf dat moment wekelijks gepubliceerd in het huis aan huis blad 'Loeks' dat gratis in Groot Groningen jarenlang werd verspreid.

Maar, wie zaten er eigenlijk achter het idee van de 'Groninger Hitparade'? Het was de uit Grootegast afkomstige Roelof Meyer die in oktober 1975 met het idee rondliep dat er te weinig werd gedaan voor de noordelijke artiesten en tevens de mening was toebedeeld dat daar iets aan veranderd diende te worden. Om te zien of er meer mensen waren geïnteresseerd in promotie van deze groep artiesten zocht hij een aantal mensen op met als doel de vraag of ze wensten mee te werken aan de opzet van een Vereniging. Die kwam er dan ook mede door nauwe samenwerking met Lammert Zuiderveld en Frans Stel. Promotie begon en binnen korte tijd had men 100 aanmeldingen waardoor men aan de slag durfde te gaan. Hoofddoel de samenstelling en verspreiding van de wekelijkse lijst en tevens de hoop dat de RONO, de toenmalige regionale omroep, belangstelling had om de lijst uit te gaan zenden.

Met ingang van 17 januari 1976 verscheen de Groninger Hitparade als gedrukt exemplaar en gedurende de eerste periode bleken Groninger artiesten als Johan en Henk, Hydra, Music Sounds, Jan van de Zon en de Specials ondermeer genoteerd te staan in de nieuwe lijst, waarvan een enkeling ook buiten Groningen succesvol was. Het doel om ook de lijst uitgezonden te krijgen lukte middels een 14-daags programma dat door Roelof Meyer in samenwerking met Joris Stam van de RONO werd gepresenteerd. De lijsten werden in eerste instantie thuis door Frans Stel gedrukt maar in de zomer van 1976 werd overgeschakeld naar een professionele drukker en werd de oplage boven de 500 exemplaren getild.

In het najaar van 1976, bij de herziening van het toen nog in aantal beperkte uitzenduren bij de RONO, werd de uitzending van de regionale hitlijst uit het programmaschema geschrapt. De mannen achter de vereniging waren het hiermee niet eens en besloten een

handtekeningactie op touw te zetten als een vorm van protest. Dit leverde ondermeer 1300 handtekeningen op, die door Roelof Meyer werden onderbouwd met de mededeling dat het met dit aantal wel om 0,25% van de totale bevolking van de Provincie Groningen ging.

Hij vergeleek het aantal met de toenmalige regelgeving inzake uitzendrechten voor een landelijke aspirantenomroep. Daarvoor waren 30.000 sympathisanten nodig, wat neerkwam op 0,30% van de totale Nederlandse bevolking. Tegen het einde van 1976 werden de handtekeningen, voorzien van een petitie, naar Hilversum gebracht waar ze werden aangeboden aan de voorzitter van de NOS. Weken later kregen de initiatiefnemers te horen dat eerst de programmaraad en de programmaleiding van de RONO geraadpleegd dienden te worden, voordat een beslissend antwoord kon worden verwacht.

Andermaal was het wachten op een reactie en in de maand april 1977 was er nog geen antwoord binnen maar was de Vereniging Regionale Hitparade wel uitgebreid met twee nieuwe, enthousiaste, medewerkers. Otto Cazemier ging zich belasten met de samenstelling van de wekelijkse lijst, terwijl Erik Schaapman zich ging richten op het werven van advertenties op de twee pagina's tellende wekelijkse uitgave. In mei 1977 had de RONO zelf een nieuw regionaal programma geïntroduceerd, Radio Rosalina, met daarin alleen Nederlandstalige easy-listening muziek. Uiteindelijk was er in de maand 1977, na 10 maanden van wachten, een antwoord van de NOS in Hilversum waarin met simpele woorden werd vermeld dat het verzoek was afgewezen.

De naam van het toen nieuwe programma Radio Rosalina werd na een half jaar veranderd in 'Piraatplaat', waarvan in het gedrukte exemplaar van de Groninger Hitparade vanaf dat moment ook melding

werd gemaakt. Uiteindelijk werd tegen het eind van de periode, waarin het gedrukte losse exemplaar verscheen, door de vereniging bekend gemaakt dat van een wekelijkse Top 20 zou worden overgestapt naar een wekelijkse Top 30. Als reden werd aangegeven, dat er in de daaraan voorafgaande twee jaren er veel te weinig regionale artiesten in de lijstjes hadden gestaan en er misschien iets meer ruimte zou komen als er wekelijks ruimte was voor 30 noteringen. Het zou dus vanaf dat moment in januari 1978 slechts verspreid worden via het lokale weekblad *Loeks*, dat van huis tot huis werd bezorgd in Groningen. Laatstgenoemde was een uitgave van The Publicity Group Groningen.

Van het archief materiaal van Robert Briel werd dankbaar gebruik gemaakt.